

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni ZŠ

Obsahové, časové a organizační vymezení: je realizována v 1. - 5. ročníku - 1 hod. týdně. Hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura. Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí

- vokální činnost - práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost - hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost - ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost - aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák zpívá v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanské

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- používají digitální zařízení, vhodné aplikace a služby k poslechu hudby, k záznamu vlastního hudebního projevu
- získávají, vyhledávají, data, informace a skladby pro zadanou prezentaci na hudební téma

Učitel:

- pravidelně zařazuje úkoly, které přímo vyžadují vyhledávání informací pomocí digitálních prostředků.
- trvá na dodržování autorských práv, uvádění zdrojů a etického chování v online prostředí, seznamuje žáky s pojmem plagiátorství a jeho nelegálností

- připomíná nutnost dodržovat zásady bezpečného chování při používání digitálních nástrojů a seznamuje žáky s případným rizikem a nebezpečím, které může internet přinášet

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni ZŠ

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení: je realizována v 6. - 7. ročníku - 1 hod. týdně. Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Žáci:

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci:

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žáci:

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence digitální

Žáci:

- používají digitální zařízení, vhodné aplikace a služby k poslechu hudby, k záznamu vlastního hudebního projevu, samostatně rozhodují, které technologie, pro jakou činnost použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah pro zadanou prezentaci na hudební téma
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků na vhodných platformách (např. MS Teams)

- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání

Učitel:

- pravidelně zařazuje úkoly, které přímo vyžadují zpracování pomocí digitálních prostředků
- trvá na dodržování autorských práv, uvádění zdrojů a etického chování v online prostředí, seznamuje žáky s pojmem plagiátorství a jeho nelegálností
- připomíná nutnost dodržovat zásady bezpečného chování při používání digitálních nástrojů a seznamuje žáky s případným rizikem a nebezpečím, které může internet přinášet

1. ročník - hudební výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuky, tóny, hlasy, péče o hlas - zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu, intonační cvičení - držení těla, pravidla dýchání, mluvní projev, výslovnost - notová osnova, houslový klíč, nota 	<ul style="list-style-type: none"> - zpívá vybrané písně v rozsahu kvinty - správně a hospodárně dýchá, intonuje, snaží se zpívat vázaně a čistě v jednohlase - dodržuje při zpěvu správné držení těla, zpívá uvolněně, zřetelně vyslovuje - seznamuje se s pojmy notová osnova, houslový klíč, nota 		<ul style="list-style-type: none"> - s podporou pedagoga zpívá vybrané jednoduché písně v rozsahu kvinty - seznamuje se s technikami správného dýchání a artikulace
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební rytmus - dvoučtvrt'ový, tříčtvrt'ový takt, metronom - rytmická cvičení, hra na ozvěnu - hra na nástroje Orffova instrumentáře (dřívka, bubínek, činely,...) - dětské hudební nástroje (př. flétna) 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty (básničky, říkadla,...) - seznamuje se s nástroji Orffova instrumentáře - napodobuje témata jednoduchých skladbiček hrou na nástroje Orffova instrumentáře - manipuluje s hudebním materiálem 		
<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření znějící hudby: pochod podle hudebního doprovodu, pohyb podle hudby na místě, vpřed, vzad - vyjádření tempa: poskočný krok, držení rukou při tanečním pohybu, orientace v prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> - doprovází zpěv hrou na tělo, střídá rozličné pohybové prvky - pohybem a hrou na tělo vyjadřuje zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování znějící hudby - odhadne délku kroku k velikosti prostoru 		<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně reaguje pohybem na tempové změny
<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmus, melodie, harmonie, barva - dynamika: p - mf - f - kvalita tónů: délka, výška, síla, barva 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s hudebně výrazovými prostředky - seznamuje se s dynamikou - odlišuje tóny podle síly zvuku - rozlišuje zvukovou barvu hudebních nástrojů - rozlišuje zvuky, tóny, různé lidské hlasy 		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší tiché a hlasité zvuky - seznamuje se s poslechem krátkých skladeb

<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché hudební nástroje: zobcová flétna, klavír, housle, kytara - vokální x instrumentální skladba - hlas mužský, ženský, dětský - poslech dětského sboru, orchestru, emocionální zážitek z hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří si základní představu o skladbách určených dětem, pozorně vnímá jednoduché skladby - pamatuje si části melodie 		
--	---	--	--

2. ročník - hudební výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu, intonační cvičení - pěvecký a mluvený projev - hlasová hygiena, rozšiřování a sjednocování hlasového rozsahu, dynamicky odlišený zpěv, rozvíjení hlavového tónu - dýchání, výslovnost - správné návyky při dýchání, výslovnost samohlásek na konci slov - notová osnova, houslový klíč, nota 	<ul style="list-style-type: none"> - zazpívá jednoduchou píseň - vázaně, intonuje - dosahuje jednotné hlasové polohy celé třídy - dodržuje při zpěvu správné držení těla, zpívá uvolněně - dbá na správnou výslovnost při rytmizaci říkadel i při zpěvu - zpívá jednotlivé fráze na jeden dech, nehlučně vdechuje bez zvedání ramen, dýchá hospodárně - orientuje se v pojmech: notová osnova, houslový klíč, nota - sleduje pohyb jednoduché melodie v notovém zápisu - rozliší stoupající a klesající melodii 		<ul style="list-style-type: none"> - zpívá vybrané jednoduché písně v rozsahu kvinty - snaží se hospodárně dýchat a zřetelně vyslovovat při rytmizaci říkadel i při zpěvu
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace a melodizace písní, básní, říkadel ve 2/4 a 3/4 taktu - nástroje Orffova instrumentáře - nota celá, půlová, čtvrtová, osminová, pomlka čtvrtová a osminová - záznam vokální hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - pozná a rozlišuje hudební nástroje, dokáže hrát na nástroje Orffova instrumentáře a využívá jich k jednoduchým doprovodům - rozlišuje délku not a pomlky - zapíše do notové osnovy noty a pomlky podle jejich délky - čte jednoduchá rytmická schémata 		

<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybová improvizace - hra na tělo, hra na ozvěnu, hra na otázku a odpověď - pohybové vyjádření hudby, melodie stoupající a klesající, taktování 2/4 a 3/4 takt - vyjádření hudby tancem, pantomima 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybuje se podle daného rytmu, reaguje na tempové a rytmické změny - při tanci tleská do rytmu - pohybově vyjádří hudbu tancem - dvoudobá chůze, mazurka - pantomima - napodobí hru na vybrané hudební nástroje 		<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalita tónů - délka, výška, síla, barva - hudební výrazové prostředky - poslech instrumentální a vokální skladby - zvuk hudebních nástrojů, zobcová flétna, klavír, housle, kytara, trubka, klarinet, kontrabas, basová kytara, velký a malý buben - emocionální zážitek z hudby, hudební skladatelé a jejich nejznámější díla - hudební styly - hudba pochodová, taneční, ukolébavka 	<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje tóny podle výšky, síly a barvy, rozlišuje sílu zvuku - rozlišuje základní změny dynamiky (p - mf - f) - aktivně vnímá jednoduchou instrumentální a vokální skladbu - pamatuje si části melodie - pozná a rozlišuje vybrané hudební nástroje podle zvukové barvy - seznamuje se s vybranými skladbami klasiků, vyjádří emoční zážitek ze slyšené hudby - vytváří si základní představu o skladbách určených dětem 		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá krátké jednoduché skladby

3. ročník - hudební výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu, intonační cvičení - pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv 	<ul style="list-style-type: none"> - vokálně interpretuje vybrané písně a skladby v rozsahu c1 - a1 - zpívá písně s nástupem hlavních stupňů - zpívá vázaně, intonuje - zná a dodržuje hygienické zásady péče o hlas - při zpěvu dbá na správné držení těla, zpívá uvolněně, vytváří hlavový tón 		<ul style="list-style-type: none"> - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

<ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena, správné držení těla při zpěvu, správná výslovnost a frázování - pravidla správného nádechu, dýchání v pauze, mezi frázemi - hlavový tón - rozšiřování hlasového rozsahu - tóny c1 - c2 - vlastnosti tónu: výška, síla, barva - dynamika: p - mf - f, dynamická znaménka - záznam vokální hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - správně a hospodárně dýchá, zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu - zpívá jednotlivé části na jeden dech, nehlučně vdechuje bez zvedání ramen - zpívá v jednoduchém lidovém dvojhlase - rozlišuje základní změny dynamiky - odlišuje tóny podle výšky, síly a barvy, rozlišuje a správně zvolí sílu zvuku - zapíše houslový klíč do notové osnovy - zapíše a přečte noty c1-a1 		
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace a melodizace písní, básní a říkadel ve 2/4 a 3/4 taktu, doprovod na nástroje Orffova instrumentáře - manipulace s nástroji Orffova instrumentáře - hra na ozvěnu, hra na tělo, hra na otázku a odpověď - záznam instrumentální melodie - čtení rytmického schématu - motivku instrumentální skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché písně, básně a říkadla - manipuluje s nástroji Orffova instrumentáře, seznámí se s jejich správným držením - reprodukuje motivy, témata jednoduchých skladeb pomocí rytmických i melodických nástrojů Orffova instrumentáře - doprovodí píseň pomocí melodických hudebních nástrojů - vytleská jednoduché rytmické schéma 		
<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochod podle hudebního doprovodu, pohyb podle hudby na místě - vpřed, vzad - pohybové vyjádření vlastností tónu, tempa, poskočný krok, držení rukou při tanečním pohybu, jednoduché lidové tance - emocionální zážitek z hudby - takt, taktová čára, taktování 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybuje se podle hudby ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu - pohybem vyjadřuje vlastnosti tónu, tempo a emocionální zážitek z hudby - podle hudebních podnětů střídá rozličné pohybové prvky - hrou na tělo vyjadřuje zesilování a zeslabování, zrychlení a zpomalování - znějící hudby - taktuje ve 2/4, 3/4 taktu 		<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - vokální a instrumentální skladby - orchestr, sólo, duo, trio - melodie vzestupná x sestupná 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vnímá jednoduchou vokální a instrumentální skladbu - pozorně vnímá jednoduché skladby - pamatuje si části melodie - pozná sólová vystoupení, hru orchestru 		<ul style="list-style-type: none"> - rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby

<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti tónu: výška, síla, barva - zvuk hudebních nástrojů, zobcová flétna, klavír, housle, kytara - hudební nástroje smyčcové, dechové, žesťové, bicí - poslech dětského sboru, skladby určené dětem - hudební styly 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje melodii vzestupnou a sestupnou - rozlišuje zvukovou barvu vybraných nástrojů, rozpozná je v proudu znějící hudby - rozděluje hudební nástroje do jednotlivých skupin - vytváří si elementární představu o skladbách pro děti - poslechem rozezná hudbu vážnou i populární 		
--	---	--	--

4. ročník - hudební výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký, hlasový a mluvní projev - tvoření tónu - intonační cvičení - držení těla, zásady správného dýchání, prodlužování výdechu, vázání tónů, dechová cvičení - upevňování vokálních dovedností, dynamika, pěvecké dělení slov - zpěv lidových i umělých písní přiměřeného rozsahu - počátky jednoduchého dvojhlasu i vícehlasu, lidový dvojhlas, kánon - záznam vokální hudby (notová osnova, houslový klíč, G klíč, nota, repetice, takt, taktová čára) - kvalita tónů, noty c1 - d2 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí intonační a pěvecké dovednosti, zpívá písně v přiměřeném rozsahu - učí se nasazovat a tvořit tón - prohlubuje čistotu intonace - při zpěvu dodržuje správné držení těla, dbá na správné dýchání, správně s dechem hospodáří při interpretaci písní - zpívá uvolněně, s dynamikou - rozšiřuje hlasový rozsah, správně frázuje pomocí zpěvu interpretuje jednoduché i náročnější písně - učí se zpívat dvojhlasé i vícehlasé písně, kánon - zná pojmy: notová osnova, houslový klíč, G klíč, nota, repetice, takt, taktová čára - seznamuje se s jednoduchým notovým zápisem - zapíše houslový klíč do notové osnovy - rozlišuje délky not, pomlka a zapíše je do notové osnovy - rozeznává délku, výšku, sílu a barvu tónu - ovládá stupnici C dur - zapíše a přečte názvy not 		<ul style="list-style-type: none"> - zpívá vybrané písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem - seznamuje se s frázováním při zpěvu písní
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje vybrané rytmické a melodické útvary 		<ul style="list-style-type: none"> - doprovodí spolužáky na vybrané rytmické

<ul style="list-style-type: none"> - rytmus řeči, rytmus hudební, rytmické hry, hra na tělo - variace - rytmizace, melodizace, hudební improvizace - hra nástroji Orffova instrumentáře, doprovod písní, hra přede hry, mezihry a dohry - záznam instrumentální melodie - čtení rytmického schématu motivu instrumentální skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - hraje na rytmické či melodické nástroje Orffova instrumentáře, doprovází písně i zpěv ostatních žáků - vytváří a hraje jednoduché přede hry, mezihry a dohry - přečte a vytleská rytmické schéma 		<p>hudební nástroje</p>
<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pravidla taktování - pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby - polka, valčík, mazurka - základní kroky 	<ul style="list-style-type: none"> - vytleskává rytmus písní - taktuje ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu - doprovází pohybem a tancem písně i melodie, pohybově ztvárňuje hudbu - jednoduše zatančí valčíkový i polkový krok, mazurku - opakuje jednoduché krokové variace, učí se je zapamatovat - zpěv obohacuje tanečně pohybovými prvky 		<ul style="list-style-type: none"> - propojí vlastní pohyb s tempem a rytmem skladby
<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální skladby - hudební styly a žánry - B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček - život a dílo, poslech dur x moll - předznamenání - křížky, béčka - ukončená a neukončená melodie - předvětí - závětí - hudební formy: malá písňová (a-b, a-b-a), variace, rondo - nástrojové skupiny (dechové, smyčcové a bicí nástroje) 	<ul style="list-style-type: none"> - soustředí se na poslech skladby, postřehne změny melodie ve skladbě - slovně vyjádří výraz a náladu skladby - rozeznává vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální skladby - vnímá rozdíly mezi různými hudebními styly a žánry - pamatuje si některé údaje o A. Dvořákovi a L. Janáčkově - pamatuje si údaje o B. Smetanovi, zná názvy některých jeho oper a symfonických básní - rozliší melodie v dur a moll tónině - chápe význam předznamenání - snaží se rozpoznat ukončenou a neukončenou melodii - rozliší nástroje dechové, smyčcové, bicí - seznamuje se s malou písňovou formou: otázka - odpověď 		<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální skladby - rozliší nástroje dechové, smyčcové, bicí - slovně vyjádří náladu skladby

5. ročník - hudební výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpěv lidových i umělých písní přiměřeného rozsahu - intonace, intonační cvičení, volný nástup VIII. a spodního V. stupně, kvalita tónů, hudebně výrazové prostředky a hudební prvky - pěvecký a mluvní projev - hlasová hygiena, dýchání, výslovnost, vázání tónů, střídavý dech - kánon, lidový dvojhlas - grafický záznam vokální hudby, orientace v notovém záznamu, rytmické schéma písní - houslový klíč druhy not podle délky trvání, druhy not podle názvu - stupnice C dur - pojmenování not - vlastnosti tónů 	<ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje pěvecké a intonační dovednosti - zpívá v jednohlase i dvojhase v durových i molových tóninách - seznamuje se s volným nástupem vybraných stupňů pomocí opěrných písní - zpívá intonačně správně českou hymnu - při zpěvu dodržuje správné držení těla, zpívá uvolněně - rozšiřuje hlasový rozsah, zpívá s dynamikou - hospodárně dýchá, správně frázuje - zpívá s porozuměním dvojhlasý kánon - zpívá vybrané lidové i umělé písně v jednohlasu i v dvojhlasu - orientuje se v grafickém záznamu hudby, v notovém záznamu a rytmickém schématu - ovládá hudební pojmy: noty, stupnice, tónina - pozná a zapíše houslový klíč - čte a zapisuje noty c1 - g2, zná hodnoty not - odliší tóny podle výšky, síly a barvy 		<ul style="list-style-type: none"> - zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace, improvizace (předehra, mezihra, dohra, otázka a odpověď) - rytmické doprovody ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu - záznam instrumentální melodie 	<ul style="list-style-type: none"> - instrumentálně doprovodí zpěv spolužáků melodicko rytmickými nástroji Orffova instrumentáře - využívá jednoduché, případně složitější hudební nástroje k doprovodu i k reprodukci jednoduchých motivů - vytváří předehry, mezihry, dohry - zahraje vybrané rytmické a melodické útvary - hraje jednoduchý doprovod podle notového záznamu - přečte a vytleská rytmické schéma 		<ul style="list-style-type: none"> - doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vytleská rytmus písně - taktuje ve 2/3, 3/4, 4/4 taktu 		<ul style="list-style-type: none"> - propojí vlastní pohyb s hudbou

<ul style="list-style-type: none"> - hudební rytmus - 2/4, 3/4, 4/4 - pohybový doprovod (dvoudobá chůze a tanec, přísuvný krok, pohybové vyjádření melodie, kroky se zhoupenutím ve 3/4 taktu, pohybové prvky - menuet, mazurka, polka, valčík, country tance - pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v hudbě) - paměťové uchování tanečních pohybů 	<ul style="list-style-type: none"> - doprovází melodii hrou a tancem, snaží se pohybově vyjádřit nálady, seznámí se s relaxací - vyhledává v písních výrazné rytmické útvary vhodné k tanečnímu ztvárnění - zpěv obohacuje tanečně pohybovými prvky - pohybově vyjadřuje dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt v jednoduchých lidových tancích 		<ul style="list-style-type: none"> - snaží se pohybově vyjádřit nálady
<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázky z děl hudebních skladatelů (W. A. Mozart, J. S. Bach, F. Škroup) - melodie, doprovod, předvětí, závětí - poslech - hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální - menuet - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem (rozpoznávání tempa a rytmu, harmonie, kontrast, gradace, zvukomalba a jejich změny v hudebním proudu) - hudební nástroje (zvuk, barva) - styly a žánry - symfonický orchestr - lidová hudba, lidová kapela - akord - hudební formy - malá písňová forma, rondo, variace - rozbor písně - „Kde domov můj?“ 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se se životem a dílem hudebních skladatelů, soustředí se na poslech skladeb těchto skladatelů - rozezná ve skladbě melodii - emocionálně prožívá gradaci a uklidnění - sleduje a slovně popíše výraz a náladu skladby, pozorně vnímá hudbu různých stylů - poznává souzvuk více tónů - akord - sleduje jednoduchý záznam skladby - seznamuje se se zvukem, barvou hudebních nástrojů - poslechem pozná smyčcové a dechové nástroje (housle, violoncello, kontrabas, flétny) - seznamuje se se složením symfonického orchestru - poznává hudbu lidovou, seznamuje se s lidovou kapelou - rozliší hudbu lidové kapely, symfonického orchestru, rockové kapely... - seznamuje se s hudebními formami - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - provede rozbor písně - druh, takt, melodie - zná informace týkající se české hymny (autor textu, autor melodie, vznik) 		<ul style="list-style-type: none"> - odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - seznamuje se se zvukem, barvou hudebních nástrojů

6. ročník - hudební výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - diatonické postupy v durových a mollových stupnicích - hlasová hygiena, pěvecké návyky - zpěv lidových a umělých písní, lidový dvojhlas, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň - rytmické vyjádření textu písně - deklamace - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky - tempová označení, dynamická znaménka - rytmus - výběr písní různých období - vánoční koledy 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase a dvojhlas - dle svých individuálních možností zhudební mluvené slovo - při zpěvu i v mluveném projevu využívá správné pěvecké návyky - zapíše a zazpívá vybrané durové a mollové stupnice 		<ul style="list-style-type: none"> - za podpory pedagoga a hudebního nástroje interpretuje vybrané lidové a umělé písně
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - doprovody s využitím Orffových nástrojů - nástrojová improvizace - jednoduché hudební formy, vyjadřování pocitů, myšlenek - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hudební formy - pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - partitura - hudební výrazové prostředky - vánoční koledy - rytmický a 	<ul style="list-style-type: none"> - správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na rytmické nástroje - provádí jednoduché hudební improvizace pomocí rytmických i melodických nástrojů - orientuje se v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlk), vytleská zapsaný rytmus - umí vyhledat určené takty a rytmy - vybere vhodný doprovodný nástroj podle charakteru skladby 		<ul style="list-style-type: none"> - doprovází spolužáky na vybrané rytmické nástroje

melodický doprovod			
<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na dirigenta a orchestr - pantomima, pohybová improvizace - taneční kroky - pochod, polka, valčík, mazurka, čardáš - moderní tance - vánoční koledy - hudební dramatizace 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná některé z tanců různých stylových období - pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrt'ový - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - dokáže pohybem vyjádřit obsah skladby - podle individuálních dispozic se pokouší reagovat na hudbu s využitím jednoduchých tanečních kroků - společně se spolužáky zatančí jednoduchý tanec v kruhu či řadě 		<ul style="list-style-type: none"> - doprovází písně hrou na tělo
<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání hudebních nástrojů <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení do skupin - vztahy mezi tóny - souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky - zvukomalba, dušermalba, nepravidelnosti hudební formy - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - hudební formy (melodram, scénická hudba, muzikál, opereta, opera, symfonie, koncert) - interpretace hudebního díla 	<ul style="list-style-type: none"> - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů, pojmenuje je a zařadí do nástrojové skupiny - rozliší skladbu vokální a instrumentální - umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu - seznámí se s vybranými skladbami - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky (tempo, rytmus, melodie, barva, dynamika) - slovně charakterizuje poslouchané skladby 		<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede jména vybraných hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

7. ročník - hudební výchova

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Minimální výstupy
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřování hlasového rozsahu - hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace - vícehlasý a jednohlasý zpěv písní různých žánrů - techniky vokálního projevu a jejich individuální využití při zpěvu - zpěv písní různých období dle notové předlohy - zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu - transpozice melodie do vhodné hlasové polohy 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - správně a šetrně používá svůj hlas při zpěvu i v mluveném projevu (především v období mutace či v případě hlasové nedostatečnosti) - orientuje se v notovém záznamu a vokálně jej realizuje - zapíše jednoduchou slyšenou melodii - reprodukuje slyšené tóny či melodie (vokální i instrumentální) - vytvoří jednoduchou předeheru a dohru 		<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje vybrané lidové a umělé písně
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroje historické a současné - instrumentace v různých hudebních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - vytleská složitější rytmus - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 		<ul style="list-style-type: none"> - doprovází písně na vybrané rytmické nástroje pomocí ostinata
<p>HUDEBNĚ - POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - choreografie - dobové tance 	<ul style="list-style-type: none"> - vytleská složitější rytmus - podle individuálních dispozic se pokouší reagovat na hudbu s využitím jednoduchých tanečních kroků - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 		<ul style="list-style-type: none"> - doprovází písně hrou na tělo

<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů, hledání souvislostí s životem autora - znaky, formy, čeští i světoví představitelé vybraných hudebních období (původ hudby, pravěk, starověk, hudba středověku, gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudební směry 20. století) - hudební formy (kánon, fuga, koncert, sonáta, sonátová forma, kantáta, oratorium) 	<ul style="list-style-type: none"> - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje a jejich výrazové možnosti - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí skladbu do příslušného období - orientuje se v proudu znějící hudby a přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - nalézá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění v daném období 		<ul style="list-style-type: none"> - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede vybraná jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
---	--	--	--